

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР

ЗАТВЕРДЖУЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора ІОК НААН,
Петро БАЛАБАЙ

«02» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Педагогічна практика»

Спеціальність: 201 Агрономія

Рівень вищої освіти: доктор філософії (PhD)

напрямок підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 201 Агрономія

НОРМАТИВНІ ДАНІ	
Семестр	7
Загальний обсяг (годин)	90
Практичні заняття (годин)	50
Самостійна робота (годин)	40
Вид підсумкового контролю	залік

2024-2025 навчальний рік

Робоча програма педагогічної практики здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем зі спеціальності 201 «Агрономія» / Інститут олійних культур Національної академії аграрних наук. - Запоріжжя, 2024. – 11 с.

Робоча програма схвалена на засіданні Вченою радою ІОК НААН, протокол від 29 серпня 2024р № 7

Наведено зміст програми педагогічної практики для здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем зі спеціальності 201 «Агрономія». Робоча програма педагогічної практики складена на основі освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 201 «Агрономія» (ІОКНААН, 2022 р.).

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Освітньо-науковий (третій) рівень вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Здобуття вищої освіти на третьому рівні передбачає успішне виконання відповідної освітньої-наукової програми, що є вагомим етапом для здобуття ступеня вищої освіти «доктора філософії». Важливе місце у програмі підготовки майбутніх докторів філософії за спеціальністю 201 «Агрономія» займає проходження педагогічної практики.

Педагогічна практика – це комплексний процес, за яким здобувач вищої освіти на третьому рівні виконують всі види діяльності, що визначаються їх спеціальністю. Ця практика є важливою складовою для підготовки до майбутньої освітньої та наукової роботи та покликана забезпечити формування професійно-педагогічних умінь і навичок у проведенні навчально-виховної діяльності. Маючи різні форми та види, педагогічна практика сприяє розвитку професійної самосвідомості, культури спілкування, формуванню особистісно-мотиваційної складової професійної компетентності практикантів. Крім того, під час її проходження формуються навички викладання та починає складатися власний творчий стиль педагогічної діяльності.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою педагогічної практики здобувачів вищої освіти за третім рівнем вищої освіти зі спеціальності 201 «Агрономія» є набуття навичок та вмінь викладацької і методичної роботи, освоєння сучасних освітніх технологій.

У процесі проходження педагогічної практики здобувачі повинні опанувати і знати:

- організацію освітнього і виховного процесу у закладі вищої освіти;
- структуру та зміст викладацької діяльності;
- методику підготовки і проведення занять, організації самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- основи педагогіки вищої школи;
- основи навчальної і методичної діяльності у закладах вищої освіти;
- психологічні аспекти навчання та творчої діяльності.

Під час педагогічної практики необхідно оволодіти такими компетенціями:

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації з різних джерел; використання інформаційно-комунікаційних технологій у дослідницькій та викладацькій діяльності

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК 9. Здатність презентувати результати своїх досліджень та організації і здійснення освітнього процесу.

СК 13. Структурування та перетворення наукових знань в навчальний матеріал;

СК 14. Здатність здійснювати науково-педагогічну та освітню інноваційну діяльність у закладах вищої освіти з використанням сучасних технологій навчання.;

СК 15. Розроблення методичних матеріалів для всіх видів навчальної роботи;

СК 16. Оформлення документації щодо планування та результатів викладацької діяльності.

В процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути розвинуті вміння формулювання навчальної і виховної мети, адекватного вибору типу і виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів: діагностики, контролю та оцінки ефективності освітнього процесу.

У процесі відвідування занять викладачів відповідних дисциплін, необхідно ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у закладі вищої освіти.

Під час проходження педагогічної практики також потрібно: виконувати розпорядження керівника практики від університету, дотримуватися правил техніки безпеки, зібрати матеріал для написання звіту.

Під час педагогічної практики досягають програмні результати навчання:

ПРН 3. Розробляти і викладати в закладах вищої освіти фахові дисципліни агрономічного спрямування з використанням сучасних технологій навчання.

ПРН6. Використовувати методи і способи ефективної комунікації та міжособистісної взаємодії в академічному середовищі

ПРН11. Здійснювати пошук, оброблення та аналіз наукової інформації, її систематизацію та узагальнення; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у дослідницькій та викладацькій діяльності.

ПРН13. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою (у тому числі міжнародною), суспільством у цілому; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики

ПРН14. Використовувати академічну українську та англійську мови у професійній діяльності та наукових дослідженнях, усній та письмовій презентації їх результатів

ПРН 18. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми агрономії державною та іноземною мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Здобувач вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем зі спеціальності 201 «Агрономія» проходить педагогічну практику у Запорізькому національному університеті.

Загальне організаційне керівництво практикою здійснюють керуючі кафедри та деканат біологічного факультету. Кафедра забезпечує практикантів робочою програмою педагогічної практики, календарним планом проходження практики, методичними матеріалами, а також проводить інструктаж з техніки безпеки.

Загальне керівництво педагогічною практикою та науково- методичне консультування здійснює науковий керівник здобувача вищої освіти. У перший день проходження практики практикант разом із науковим керівником складають індивідуальний план проходження практики (додаток А).

Педагогічна практика проводиться в сьомому семестрі четвертого року навчання. Загальний обсяг педагогічної практики складає 2 тижні (60 годин), із них 40 годин (по 20 годин на тиждень) практикант знаходиться на кафедрі, а 20 годин займається самостійною роботою (поза кафедрою). Зі 60 годин педагогічної практики 73,3 % (44 години) складає навчальна і методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів, в т.ч. науковою); 26,7 % (16 години) загального часу педагогічної практики відводиться на аудиторне навантаження (проведення семінарів, практичних чи лабораторних занять). Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані здобувача вищої освіти і затверджуються завідувачем кафедри, до якої наказом прикріплений практикант.

На кафедрі забезпечуються необхідні умови для вивчення питань, визначених програмою педагогічної практики, забезпечується доступ для отримання необхідної інформації та матеріалів для написання звіту.

4. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика на кафедрах передбачає три етапами: організаційний, педагогічний та завершальний.

І. Організаційний етап

Оформлення документів для проходження практики. Проведення загальних організаційних зборів здобувачів вищої освіти. Ознайомлення з програмою педагогічної практики. Складання індивідуального плану проходження педагогічної практики. Розробка індивідуального графіку відвідування та проведення навчальних занять. Проходження інструктажу з техніки безпеки.

ІІ. Педагогічний етап

Знайомство з організацією освітнього процесу в ЗНУ. Вивчення досвіду викладання провідних науково-педагогічних працівників під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін «Ботаніка», «Ґрунтознавство», «Фізіологія рослин», «Генетика», «Орґанографія рослин», «Біометрія», «Агрорфітомеліорація», «Технології захисту рослин» «Лісова фітопатологія» та ін.. Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни за фахом. Самостійне проведення практичних занять з дисциплін а також самоаналіз проведених занять. Участь в оцінюванні якості різних видів навчальної роботи студентів. Ознайомлення з накопичувальною

системою стимулювання науково-творчої діяльності викладачів кафедри. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.

III. Завершальний етап

Обговорення результатів проведення відкритих занять. Підготовка звіту за результатами проходження практики. Захист звіту з педагогічної практики. Витрати часу для проходження педагогічної практики наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Витрати часу на заходи з проходження педагогічної практики

Найменування теми	Всього, годин	Практичні заняття, годин	Самостійна робота, годин
1	2	3	4
Організаційна робота			
Оформлення документів для проходження практики	2		2
Розробка індивідуального графіку проведення навчальних занять			
Проведення загальних організаційних зборів здобувачів вищої освіти за третім рівнем. Ознайомлення з програмою педагогічної практики. Проходження інструктажу з техніки безпеки	2	2	
<i>Разом</i>	4	2	2
Педагогічний етап			
Знайомство з організацією освітнього процесу в ЗНУ	4	2	2
Вивчення досвіду викладання провідних науково-педагогічних працівників під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.	18	14	4
Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни за фахом.	20	4	16
Самостійне проведення практичних занять з дисциплін які викладаються на кафедрі.	18	18	10
Участь в оцінюванні якості різних видів навчальної роботи студентів.	3	2	1
Ознайомлення з накопичувальною системою стимулювання науково-творчої діяльності викладачів кафедри. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.	3	2	1
<i>Разом</i>	76	42	34
Завершальний етап			
Обговорення результатів проведення відкритих занять.	2	2	
Підготовка звіту за результатами проходження практики.	6	2	4
Захист звіту з педагогічної практики.	2	2	
<i>Разом</i>	8	6	4
Усього	90	50	40

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ

Після закінчення педагогічної практики практикант подає на кафедру письмовий звіт, який відображає усі розділи змісту програми практики. У звіті надається індивідуальний аналіз та короткий опис процесу педагогічної діяльності у різних сферах пов'язаних з рослинами, з якими здобувач ознайомився під час практики. Зразок титульного аркушу поданий у додатку Б, а структура звіту у додатку В. В додатках до звіту можна включити матеріали з теми досліджень, а також копії документів, фотографії і т.ін. У кінці вказується дата складання та ставиться підпис аспіранта. Загальний обсяг звіту має складати 5-10 сторінок рукописного або друкованого тексту.

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Підставою для оцінювання підсумків проходження педагогічної практики здобувача вищої освіти на освітньо-науковому рівні є підготовлений письмовий звіт згідно з вимогами програми. Після перевірки керівником педагогічної практики здобувач захищає звіт перед спеціально створеною комісією на кафедрі шляхом отримання диференційованого заліку. Оцінка за практику заноситься у відомість успішності здобувача вищої освіти за третім рівнем за підписом наукового керівника від кафедри і враховується при призначенні стипендії.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Оцінку «**відмінно А**» (90-100 балів) отримує здобувач, який протягом терміну практики не мав пропусків занять, виконав повний обсяг завдань і набув необхідних практичних навичок згідно програми практики, а також дав повні та змістовні відповіді на усі запитання під час захисту результатів практики.

Оцінку «**добре В**» (82-89 балів) отримує здобувач, який протягом терміну практики не мав пропусків занять, виконав повний обсяг завдань і набув необхідних практичних навичок згідно програми практики, але у відповідях на запитання під час захисту результатів практики припустив незначні помилки.

Оцінку «**добре С**» (74-81 балів) отримує здобувач, який протягом терміну практики не мав пропусків занять, виконав повний обсяг завдань і набув необхідних практичних навичок згідно програми практики, але припустив незначні помилки у виконанні практичних і ситуаційних завдань, а також у відповідях на запитання під час захисту результатів практики.

Оцінку «**задовільно D**» (64-73 балів) отримує здобувач, який протягом терміну практики не мав пропусків занять або відпрацював їх у визначені терміни, виконав мінімальний обсяг завдань і набув основних практичних навичок згідно програми практики, але припустив принципові помилки у виконанні практичних і ситуаційних завдань, а також правильні відповіді на запитання під час захисту результатів практики якого становили 70%.

Оцінку «**задовільно E**» (60-63 балів) отримує здобувач, який протягом терміну практики не мав пропусків занять або відпрацював їх у визначені

терміни, виконав мінімальний обсяг завдань і набув основних практичних навичок згідно програми практики, але припустив принципові помилки у виконанні практичних і ситуаційних завдань, а також правильні відповіді на запитання під час захисту результатів практики якого становили 60%.

Оцінку **«незадовільно FX»** (35-59 балів) отримує здобувач, який протягом терміну практики мав пропуски занять і не відпрацював їх у визначені терміни або не виконав мінімального обсягу програми практики і не набув основних практичних навичок згідно програми практики, припустивши принципові помилки у виконанні більшості практичних і ситуаційних завдань, а також правильні відповіді на запитання під час захисту результатів практики якого становили менше 60%.

Оцінку **«незадовільно F»** (1-34 балів) отримує здобувач, який протягом терміну практики мав пропуски занять і не відпрацював їх у визначені терміни або не виконав мінімального обсягу програми практики і не набув основних практичних навичок згідно програми практики, а також не зміг відповісти на поставлені запитання.

ДОДАТКИ

Додаток А

Науковий керівник: П.І.Б.

Період проходження: з _____ (день/місяць) до _____ (день/місяць, рік)

Загальний обсяг годин:

Індивідуальний план проходження практики

Зміст роботи	Дати виконання
Проходження інструктажу з техніки безпеки. Складання індивідуального плану проходження практики	
Знайомство з організацією освітнього і виховного процесу на кафедрі	
Відвідування аудиторних занять викладачів кафедри	
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка	
Самостійне проведення навчальних занять	
Відвідування аудиторних занять науково-педагогічних працівників факультету	
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка	
Самостійне проведення навчальних занять	
Участь у оцінюванні якості різних видів роботи студентів	
Індивідуальна робота зі студентами	
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка	
Самостійне проведення навчальних занять	
Участь у оцінюванні якості різних видів роботи студентів	
Індивідуальна робота зі студентами	
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка	
Самостійне проведення навчальних занять	
Підготовка звіту про педагогічну практику	

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР

ЗВІТ
з педагогічної практики

(кафедра) _____

(спеціальність) _____

(прізвище, ім'я, по батькові) _____

Завідувач кафедри _____ (підпис) (прізвище, ініціали)

Науковий керівник _____ (підпис) (прізвище, ініціали)

Оцінка: _____

Запоріжжя – 20__ р.

СТРУКТУРА ЗВІТУ

про проходження педагогічної практики
здобувачем вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні
за спеціальністю 201 «Агрономія»

Вступ

Розділ 1. Організація освітнього процесу в університеті

Розділ 2. Методика і технологія викладання навчальних дисциплін кафедри

Розділ 3. Самоаналіз проведених практичних занять

Розділ 4. Методична робота з навчальної дисципліни за фахом

Розділ 5. Інтеграція освітньої та наукової діяльності викладача

Висновки

Список використаних джерел